Centar za ženske studije, Zagreb,

u suradnji s
Odsjekom za komparativnu književnost
Filozofskog fakulteta u Zagrebu

objavljuje

Poziv za sudjelovanje na znanstvenom skupu:

RAD, ROD I KLASA (glavna tema);

ZAGORKA – ŽIVOT, DJELO, NASLIJEĐE (stalna tema)

koji će se održati **30. studenog i 1. prosinca 2012.** u Zagrebu.

Centar za ženske studije u suradnji s Odsjekom za komparativnu književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu poziva na sudjelovanje na dvodnevnom međunarodnom znanstvenom skupu koji se održava u sklopu **šestih *Dana Marije Jurić Zagorke*** s dvije teme – *stalnom temom* **Zagorka – život, djelo, naslijeđe**, i ovogodišnjom *glavnom temom* **rad, rod i klasa**.

Rad je jedna od Zagorkinih opsesivnih tema, vidljiva kako u romanima, tako i u njezinom novinarskom radu, posebno u časopisima koje je uređivala, u kojima je redovito nastojala predstaviti doprinose zaposlenih žena („žena u zvanju“). Stanko Lasić tako govori i o Zagorkinoj „mitologiji rada“. U vlastitom je životu dosljedno provodila načelo života od vlastita rada, koje je smatrala izrazito važnim dijelom ženske politike. Rano je pokazala solidarnost sa zaposlenim ženama, pokušajem osnivanja sindikalnog udruženja Kolo radnih žena, a na vlastitom je primjeru iskusila omalovažavanje ženskog rada te posebno omalovažavanje javnog rada žene, koje vidi gotovo izjednačenim (*Kako je bilo*) i o čemu ustrajno svjedoči u novinarskim i autobiografskim tekstovima. Intelektualni, kulturni, javni rad za Zagorku je političko pravo žene.

U *Kamenu na cesti* Zagorka rad vidi putem do ženske samostalnosti i slobode, pri čemu je rad – ručni rad, pisanje, telegrafski zanat – otpor junakinje nametnutom braku. Premda je većina njezinih junakinja i junaka aristokratskoga podrijetla, u svakom romanu važno mjesto zauzimaju i likovi iz nižih klasa koji funkcioniraju kao svojevrsni pandani glavnim likovima (Nera-Jelica Kušenka, Dorja-Tajana) te se redovito daje glas sporednim likovima seljaka, obrtnika, radnika koji otvoreno kritiziraju svoj društveni položaj, premda takav tip kritike nerijetko dolazi i iz usta glavnih junaka-aristokrata (Meško, Nera...). Kod glavnih junakinja iz niže ili srednje klase, poput Krasanke u *Vitezu slavonske ravni* ili Jadranke, uvijek se posebno naglašava važnost njihova rada, osobito u *Jadranki* gdje je naglasak na junakinjinu stavu da djevojka ne treba imati miraz kako bi se udala, već da njezin miraz treba biti njezin zanat, znanje i sposobnost.

Ovi i primjeri iz drugih Zagorkinih romana mogu biti temom književnokritičkih priloga usklađenih s ovogodišnjom temom skupa. Nadalje, klasa, spol/rod i nacija čine tri ključne kategorije na stjecištu kojih je Zagorka pozicionirana kao autorica, kao politička radnica i kao

osoba. Stoga posebno potičemo priloge koji u interpretaciji koriste teoriju intersekcionalnosti i druge pristupe koji omogućuju potpuniji prikaz kompleksne stvarnosti Zagorkinog političkog i književnog djelovanja.

***

Rad, klasa i siromaštvo vraćaju se u središte kritičkog interesa s krizom koju je prouzročio neoliberalni kapitalizam. Ovom prilikom želimo pozornost posvetiti rodnoj analizi rada i klasnih odnosa te pozivamo na prijavu priloga koji se bave temama političke ekonomije ženskog rada, neomarksističke i feminističke analize rada i vrijednosti, u rodnoj perspektivi – produktivnog, neproduktivnog, reproduktivnog rada, između ostalog. Koje su ideološke reperkusije podjele na javnu i privatnu sferu, na plaćeni i neplaćeni, 'muški' i 'ženski' rad? Kako se rodno konstruira proračun? Što danas konstituira intelektualni ili kulturni rad i što određuje njegovu vrijednost? Moguće teme priloga su skrb kao rad (*care work*), proizvodnja, potrošnja, kućanstvo, kult doma i ženski kućni rad; kućanski poslovi, rad na sebi-uljepšavanje, seks kao "rad", po pisanju ženskih časopisa (*housework, beauty work, sex work*), negativno određenje potrošnje kao pasivne i 'ženske' te sablasna vrijednost špekulacija. Zanima nas tematiziranje roda i klase u novom tisućljeću i novo definiranje roda u vrijeme obezvrjeđenja srednje klase, kao i fenomen suvremene feminizacije siromaštva, rada i radništva. Prekarnost, slabije plaćeni poslovi, skraćeno radno vrijeme, privremeni poslovi, privremeni ugovori, poslovi u uslužnom sektoru, bazirani na komunikaciji, reklamirani geslom mobilnosti, slobode, individualnog izbora, tipovi posla koji po svojoj prirodi onemogućuju organiziranje među radnicima/radnicama – nekad u kapitalističkom sustavu promovirani kao idealna rješenja za žensko usklađivanje profesionalnog i obiteljskog života, prekarnost, prisilna mobilnost i fragmentacija danas postaju pravilo i stvarnost za sve radnike. Staro i novo siromaštvo, rodne implikacije ekonomske krize, porast rodno uvjetovanog nasilja te rod i rad u kontekstu migracija (deprofesionalizacija migrantkinja i dr.) također su moguće teme. Naposlijetku, odnos klasne borbe i feminizma, kontroverze oko hijerarhije ciljeva te borba, mogućnosti i pretpostavke savezništava omogućit će dijalog kritički umješten u aktualni trenutak.

***

Prihvatit će se izlaganja na hrvatskom i engleskom jeziku.

Sažetak izlaganja (između 150 i 300 riječi) s kraćim životopisom molimo poslati do **15. rujna 2012**. na adresu

Centar za ženske studije
Dolac 8
10000 Zagreb, Hrvatska,

odnosno na e-mail adresu zagorka@zenstud.hr.

Programski odbor: Rada Borić, Gordana Bosanac, Lada Čale-Feldman, Maša Grdešić, Tatjana Jukić-Gregurić, Sandra Prlenda.